

OBSAH

1. Úvodem | 7

2. Veřejné mínění (především)

jako předmět teoretické reflexe | 10

Kdy to všechno začalo? **10** – Fáma **14** – Hlas lidu **15** – Konzervativní kritika **16** – Formování představ o veřejném mínění v období nástupu moderní společnosti **18** – Davy a veřejnost na počátku sociologického zkoumání veřejného mínění **19** – Individuální a veřejné mínění **22** – Pochyby o veřejném mínění **25** – Od davů a veřejností k mase **27** – Koncept masové společnosti **28** – Veřejnost a masa **30** – Masa a elita **31** – Strukturální proměny veřejnosti **33** – Dav a publikum **33** – Pojem veřejnost v pluralistickém pojetí **34** – Mínění obyvatel **36** – Veřejné mínění a demokracie **37**

3. Veřejné mínění (především)

jako předmět empirického výzkumu | 40

Ideály demokracie a občanské společnosti **41** – Nástup novopozitivismu **43** – Výběrová šetření **44** – Výzkum postojů **45** – Slaměná hlasování a individualizace veřejného mínění **49** – Gallup poll **50** – Velká očekávání **52** – Institucionalizace výzkumu veřejného mínění **53** – Mass observation **54**

4. Počátky výzkumu veřejného mínění v Česku | 56

Československý ústav pro výzkum veřejného

mínění 57 – Medailonek: Čeněk Adamec 61 – Teoretické a metodologické otázky spojené s počátky výzkumu veřejného mínění u nás 64 – Rok 1948 a přerušení zkoumání veřejného mínění 65

5. Reflexe veřejného mínění v kontextu sociálních jevů a procesů v moderních společnostech

Výzkum totalitarismu a vlivu masové komunikace 69 – Koncepce masové komunikace 70 – Dvoustupňový komunikační tok 72 – Teorie veřejného mínění a pochybnosti o ní 75 – Nastolování agendy (Agenda-setting) 77 – Názorové klima a spirála mlčení 79 – Ověřování hypotézy spirály mlčení 81 – Veřejné mínění jako tlak ke konformitě 82 – Fáma jako černý trh informací 86 – Fáma a mocenské boje 88 – Proměny veřejného mínění v novém tisíciletí 90

6. Současnost empirického zkoumání veřejného mínění | 92

Výzkumné oblasti a přístupy 92 – Dotazníkové šetření 96 – Globální rozšíření výzkumů veřejného mínění 110 – Data z výzkumů veřejného mínění a datové archivy 113 – Český archiv dat z výzkumů veřejného mínění 114 – Data z výzkumů veřejného mínění v jiných zemích 115 – Budoucnost průzkumů veřejného mínění 116 – Porozumění výsledkům výzkumů – prezentace dat 118 – Rizika bezmezní důvěry v čísla 119 – Psychologie konzumenta výsledků výzkumů 121

7. Závěrem | 124

Literatura | 127

O autorech | 138